REDACŢIUNEA,
Administraţiunea şi Tipografia
Braşov, piaţa mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele
BIROURĬ de ANUNŢURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek. A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik. În Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREŢUL INSERŢIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seria 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXV.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe şése lunĭ 12 cor., pe treĭ lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Braşov
Administraţiunea, Piaţa mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe şése lunĭ 10 cor., pe treĭ lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe treĭ lunĭ 6 coróne. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 271. Braşov, Miercurĭ 11 (24) Decemvrie. 1902.

Alegerea de Episcop la Arad.

Astăḑĭ avem înaintea nóstră rescriptul ministrului de culte Wlassics, publicat de fóia archidiecesană, prin care acesta face cunoscut Metropolitului Meţianu, că Maiestatea Sa nu s'a îndurat a întări alegerea vicarului şi protosincelului Vasilie Mangra de episcop al diecesei române gr. or. a Aradului.

Şése lunĭ şi jumĕtate trecură de când s'a sĕvĕrşit actul alegerei de către sinodul eparhial electoral. Un interval mult prea lung în împrejurărĭ normale, a căruia lungime se contrariéză nu numaĭ cu interesele de cârmuire ale diecesei vĕduvite, dér chiar cu prescrierile precise ale statutuluĭ organic.

Legea acésta pretindea, ca scaunul episcopesc sĕ fie ocupat în timp de treĭ lunĭ dela data, când a devenit vacant prin mórtea Episcopuluĭ Iosif Goldiş.

Numele Goldiş, cu voiă fără voiă, ne îndréptă privirile asupra unuĭ period de cele maĭ triste şi pătimaşe frământărĭ, de cele maĭ periculóse şi condamnabile certe şi intrigĭ în sinul diecesei Aradului.

Cine le-a provocat?

Cum s'a aprins focul blăstĕmat în sinul acesteĭ marĭ şi însemnate diecese române şi cum au putut ajunge lucrurile aşa de departe, ca fiiĭ aceleiaşĭ bisericĭ şi ai aceluiaşĭ neam sĕ se rĕsboiéscă unii pe alţii c'o vehementă şi întărîtare ne maĭ pomenită?

Maĭ fost'au şi în trecut alegerĭ de Episcopĭ! De ce nu s'a întâmplat atuncĭ ceea-ce cu consternare vĕdurăm, că s'a petrecut de când cu alegerea rĕposatului episcop Goldiş şi în deosebĭ de când cu alegerea despre care vorbim? Fost'au atuncĭ altfel de ómenĭ, maĭ cu inimă pentru marea causă, séu avut'au eĭ altă fire maĭ bună şi maĭ conciliantă decât ceĭ de aḑĭ? Fost'am atuncĭ noi Românii maĭ vrednicĭ decât acum? Orĭ ne simţeam maĭ liberĭ, şi nu eram aşa de încătuşaţĭ şi espuşĭ influenţei joculuĭ diabolic al intrigelor duşmane?

Cine ar puté rĕspunde de odată, la tóte aceste întrebărĭ?

Şi totuşĭ un rĕspuns trebue sĕ găsim, un rĕspuns scurt şi cuprindĕtor, care sĕ esplice şi sĕ marcheze nenorocita fasă, ce a percurs'o cestiunea ocupărei scaunuluĭ episcopesc din Arad, nenorocită din causa periculuĭ, ce l'a provocat pentru interesele marĭ ale bisericei, ale aşeḑămintelor eĭ şi pentru buna înţelegere şi solidaritate între fiĭ bisericeĭ şi aĭ némuluĭ.

Cum se întâmplă aşa-dér', că astăḑĭ nu se maĭ póte ce s'a putut maĭ 'nainte, că astăḑĭ ceĭ şése-ḑecĭ de bărbaţĭ, clericalĭ şi mirenĭ, trecuţĭ prin şcóle, carĭ compun sinodul, nu se maĭ pot apropia şi înţelege şi nu pot cădé de acord când se tratéză de a pune capĕt certelor şi scisiunei fatale şi stricăcióse binelui obştesc?

Orĭ dóră nu aşa se presentă tabloul, care prin conturile luĭ urîte deşteptă aḑĭ numai bucuria şi mulţumirea celor ce nu ne voiesc binele?

Apariţiunile triste şi dureróse din diecesa Aradului, ce nu se mai pot contesta, nicĭ înfrumseţa, şi carĭ orĭ-ce s'ar ḑice şi orĭ cum s'ar tălmăci lucrurile, au produs resultatele negative de astăḑĭ, de sigur că se datoresc unor împrejurărĭ deosebite, de carĭ s'au folosit ceĭ ce au introdus în diecesă spiritul de nedisciplină, de despreţuire a autorităţiĭ în biserică şi carĭ, vĕrînd zizanie în popor, şi-au cultivat egoismul şi ambiţiunile lor, ascunḑĕndu-le sub haina aşa ḑişelor interese locale.

Resoluţiunea prea înaltă, prin care, la propunerea guvernului, se nimicesce votul sinodului, adus după tóte formele prescrise de legea bisericéscă, trebue sĕ stîrnéscă în asemenĭ circumstanţe şi mai marĭ îngrijirĭ.

Nu póte servi nicĭ-decum spre întărirea instituţiunilor bisericescĭ, întemeiate pe statutul organic, ceea ce s'a petrecut acuma şi sinodul eparchieĭ Aradului va avé sĕ şi dea sémă, décă în alegerea sa a procedat cu destulă prevedere, între împrejurările critice ce le străbate biserica şi naţiunea nóstră.

Ar fi însĕ, după părerea nóstră, o adevĕrată calamitate, pentru biserică şi aşeḑămintele eĭ, décă ceĭ-ce trebue sĕ 'nţelégă n'ar învĕţa nimic din acéstă păţanie.

Schimbarea în ministeriul de rĕsboiŭ. Maiestatea Sa a dat următórele prea înalte autografe:

„Iubite generale de cavalerie baron de Krieghammer! Încă înainte de asta cu un an şi acum de curĕnd éră-şĭ mi-aţĭ adresat rugarea sĕ Vĕ dispensez la momentul potrivit de gréua sarcină a oficiului d-vóstrĕ. După-ce a-ţĭ servit peste cincĭ-ḑecĭ şi trei de anĭ activ în armata mea, ér de nouĕ anĭ a-ţĭ condus resortul de rĕsboiŭ atât de responsabil, V'aţĭ câştigat dreptul de menagiarea, de care aveţĭ trebuinţă spre păstrarea sănĕtăţiĭ la o etate aşa de înaintată. Implinindu-Vĕ prin urmare în graţie cererea, de a fi trecut la pensie, îmĭ reamintesc cu recunoscinţă numĕrósele servicii eminente, prestate în timp de pace şi rĕsboiŭ. Doresc în mod sincer, ca reprivirea asupra acestor servicii sĕ Vĕ servéscă şi d-vóstrĕ spre mulţumire tot aşa, ca şi espresiunea reînoită şi asigurarea constantei mele graţii.

Viena, 17 Decemvrie 1902.

ss. *Francisc Iosif*,
Goluchovski.

„Iubite Feldmareşal-locotenent cavaler de Pitreich! Vĕ numesc ministru al Meu comun de rĕsboiŭ“.

Viena, 18 Decemvrie 1902.

ss. *Francisc Iosif*,
Goluchovski.

Afară de acestea s'au mai trimis autografe ministeriului de esterne, precum şi ministrului preşedinte austriac şi celui ungar cărora li-se comunică schimbarea efectuită în ministeriul de rĕsboiŭ.

N'au isprăvit nimic. Scim, că miniştrii maghiarĭ Col. *Szell* şi *Lukacs* László s'au dus Sâmbătă la Viena. Eĭ au avut Duminecă o lungă conferenţă cu miniştri austriacĭ *Koerber* şi Böhm-Bawerk. După amiaḑĭ Szell a fost primit de Maj. Sa într'o audienţă mai lungă. Szell a conferit apoi cu ministrul Goluchowski, ér mai târḑiu Koerber, Böhm-Bawerk, Szell şi Lukacs au avut o conferenţă comună în afacerea pactuluĭ. Coloman Szell luându-şĭ adio de la Koerbor a ḑis:

— „Se pare, că va trebui *sĕ ne mai întâlnim odată*, pentru a clarifica situaţiunea.“

Din cuvintele acestea ale luĭ Szell reiese, că nicĭ de astă-dată miniştrii n'au isprăvit nimic. Szell şi Lukacs s'au întors Duminecă séra la Budapesta.

Rĕspunsul Cehilor la propunerile germane. Miercurĭ în 17 l. c. n. Cehii — proprietarii marĭ conservativĭ şi Cehii tinerĭ, căcĭ Cehii agrarĭ nu au aprobat rĕspunsul din motivul, că prea s'ar abate de la dreptul de stat boem — au înaintat premierului şi partidelor germane rĕspunsul la elaboratul german. Pretensiunile din elaboratul cehesc diferenţiază fundamental de principiile stabilite de Germanĭ. Cehii cer, ca pe tot teritoriul fostei coróne a Boemiei, adecă în Boemia, Moravia şi Silesia limba cehéscă internă de oficiu sĕ fie întrodusă în virtutea drepturilor vechĭ şi a legilor esistente, şi refusă orĭ ce ajutor pentru decretarea limbei germane ca limbă de stat. Numaĭ contra unităţiĭ limbei armatei, întru cât acésta este absolut necesară, Cehii nu se opun. Impărţirea Boemiei în departamente administrative nu este recunoscută de Cehĭ de o urgentă necesitate şi nu ar puté-o privi decât ca-o simplă reformă administrativă. La ea ar puté consimţi, numai décă ar fi destule garanţii, că principiul autonomist prin împărţirea nouă nu ar suferi, ci din contră s'ar întări. Tot tenorul rĕspunsului se distinge prin deosebita lui fineţă şi hotărîre. Cehii se declară gata a întra în conferenţe de împăcare. Memorandul Cehilor a făcut la Germanĭ cea mai penibilă impresie şi propoziţiile le interpretéză de indis-

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Caracterul lui Alexandru Ioan.

Un capitol din lucrarea d-nului A. D. Xenopol *„Domnia lui Cuza-Vodă“.*

Individualităţile au fără îndoială un rol în istorie, prin intervenirea personalităţii lor în daraverile omenescĭ şi prin ciocnirea acestei a lor personalităţĭ cu aceea a altora, ce iau parte la desfăşurarea împrejurărilor. Personalitatea séu caracterul unui om este productul mai întâiŭ al genezei sale fisice, în care jócă un mare rol ereditatea; apoi al împrejurărilor, carĭ au încunjurat a lui desvoltare; cu alte cuvinte, ale germenului şi al mediului în sînul căruia a crescut. Acest din urmă agent, mediul, lucréză fără încetare asupra caracterului şi-l schimbă necontenit, încâ[illegible]ste potrivit a se considera caracte[illegible] om, ca element neschimbător, de [illegible]nceputul chiar a arătărei lui în câmpu[illegible]riei. Totuşĭ de la o vârstă óre-care, unele apucăturĭ mai fundamentale rĕmân neschimbate, şi mai ales, când rolul personalităţii nu a ţinut mult timp, se póte socoti până la un punct statornic părţile mai de sémă ale caracterului eĭ — şi fiind-că acest caracter ne esplică o mare parte din faptele în carĭ personalitatea va interveni, este bine, ca în asemenea casurĭ, sĕ se schiţeze prin câte-va trăsăturĭ generale felul de a fi al individualităţiler istorice. Cuza a domnit numai 7 anĭ, scurt rĕstimp din viéţa omenéscă, şi când a fost ales era în vîrstă de 39 anĭ, decĭ om format, în care se cristalizase acum însuşirile cele mai de sémă ale caracterului sĕu. Sĕ le schiţăm, întru cât ne învoesc în acésta lucrare amintirile contimporanilor.

Mai întâiŭ ca fisic, Alexandru Cuza era „un bărbat de statură mijlocie, însĕ arătos ca o înfăţişare plăcută şi ademenitóre. Manierele lui erau distinse, ceea ce nu puţin îi ajuta în isbândile sale diplomatice“. (Bolintineanu, *Viéţa lui Cuza-Vodă*, p. 40 Comp. p. 17). Când îl atingeai, nicĭ-odată nu-ţĭ rĕmânea dator cu rĕspunsul. El era fórte sincer şi prieten adevĕrat; dér şi către cine nu-i plăcea, se arăta îndată, căcĭ el nu sciea sĕ făţăréscă. El nu iubea pompa şi arătările esteriore şi făcea fórte puţin cas de ovaţii şi de sĕrbătorĭ, pe care cele mai de multe orĭ le scia că sunt de comandă. (Asupra acestui punct veḑĭ salutarea ce i-o făcură ţĕranii la 11 Decemvrie 1861, *„Românul“*, 20 Ianuarie 1862). Era nelacom de banĭ, şi cea mai bună dovadă despre acésta este, că după cum spune Bolintineanu, el a fost unul din domnii ce a eşit din domnie, fără sĕ fi făcut avere mare (Bolintineanu, *Viaţa lui Cuza-Vodă*, p. 132. Comp. Anghel Dimitrescu *Discursurile lui Barbu Catargiu*, Bucurescĭ 1886, p. LV). El însĕ nicĭ nu avea nevoi prea marĭ; nu iubea luxul: masa şi traiul sĕu erau cumpĕtate; avea însĕ mare plăcere pentru caĭ frumoşĭ, cu tóte că nu era bun călăreţ. Intr'un grad înalt era desvoltat la el simţĕmântul dreptăţiĭ, pe care o recunoscea chiar şi către duşmanii sĕi. Aşa când apĕră pe mitropolitul Meletie, care era sĕ fie dat în judecată, pentru-că tăgăduise legitimitatea adunării din 1858; când cerù sĕ se recunóscă prinţului Grigore M. Sturdza însuşirea de deputat în aceeaşĭ adunare; când anuléză, în afacerea antreprizei şoselei din Galaţĭ, sechestrul pus pe averea lui Lascar Catargiu, care cu tóte aceste devenise unul din duşmanii lui cei mai rostiţĭ. (Veḑĭ decretul din 6 Octomvrie 1865 în Monitorul Oficial din 8 Octomvrie 1865).

Pe lângă dreptate avea însĕ şi o mare delicateţă de simţĕminte. Asupra acestui punct, domnul I. Zane spune, că pe când Bolintineanu, fostul ministru şi prieten al lui Cuza, stătea în casa părintelui d-lui Zane şi era plin de datorii, pe lângă că era şi greu bolnav, Cuza sciindu-l mândru, întrebuinţase următorul mijloc pentru a-l face sĕ priméscă un ajutor. Pusese pe un neguţător sĕ-i scrie, că odată l'a înşelat cu o sumă de banĭ: dér că mustrându-l consciinţa, i-o restitue. (Scrisórea d-lui Iuliu Zane către A. D. Xenopol, publicată în Archiva, XII, 1901

cutabile. Cu tóte acestea vor lua parte la conferențele, ce se vor convoca probabil la 2 séu 3 Ianuarie.

Alegerea de la Arad.

Sub acest titlu cetim din „Telegr. Român“ de adĭ.

La mânile înalt preasfințitului domn archiepiscop și metropolit *Ioan Mețianu* a sosit Sâmbătă, 7 Decemvre v., următorul act oficial trimis din partea Escelenței Sale Domnului Dr. *Wlassics Gyula*, ministru de culte și instrucțiune publică:

Nr. 4485 Pres. — Inaltprésfințitului domn *Ioan Mețianu*, archiepiscop și metropolit gr. or. român în Sibiiu.

Inalt présfințite d-le archiepiscop și metropolit! M. Sa ces. și apostolică regéscă prin prea înalta resoluțiune datată în Viena la 15 Decemvre a. c. *nu s'a îndurat a întări* alegerea vicariului episcopesc gr. or. român de la Oradea mare și protosincel *Vasilie Mangra* de episcop gr. or. român al diecesei Aradului, sĕvârșită în sinodul ținut la 12 Iunie a. c.

Despre acésta cu provocare la representațiunea Inaltprésfinției Tale dto. 27 Iunie a. c. nr. 204 și pe lângă restituirea comunicatelor, am onorul a te încunosciința, cu acea recercare, ca amĕsurat împuternicirii mele primite prin mai sus provocata preaînaltă resoluțiune, sĕ binevoiescĭ în propria sferă de competință a face cât mai curênd disposițiunile de lipsă pentru îndeplinirea vacantului scaun episcopesc gr. or. rom. aradan, conform normelor în vigóre.

Primesce înaltprésfințite espresiunea sinceră a consideraţiunii mele.

Budapesta, 17 Decemvrie 1902.

Wlassics m. p

Legea naționalităților în dietă.

In ședința de la 20 Decemvrie a dietei referentul *Daroczy* a presentat adresele a 17 comitate și orașe în cestiunea *revisuirei legei naționalităților.*

Haydin Imre se încércă a arăta în colori vii pretinsa muncă de subminare a agitatorilor naționaliștĭ din Ungaria-de-nord. Organele naționaliste slovace scriu cu cel mai mare dispreț despre organisația maghiară. Convingerea oratorului este, că față cu elementele acestea nu se póte procede de cât *cu brachiul*(!) Un organ de pressă principal califică revolta lui Hurban de rĕscólă națională a Slovacilor și lui (oratorului) i-a ḑis ticălos, fiind-că într'un discurs în dietă a ḑis că revolta lui Hurban a fost o espediție de hoțĭ.

Kovacs Pal declară, că primesce propunerea comisiunei petiționare. (Sĕ se dea adresele ministrului de interne). Sĕ cercetăm, ḑice, care este causa că ultraiștii graséză în timpul din urmă așa de mult. Legea naturală este, că orĭ-ce acțiune nasce reacțiune. Intreb, óre lucréză corect acei domnĭ, carĭ vorbesc frumos, dér *fac contrarul*. Nu pot de cât sĕ condamn pe ómenii, carĭ conlucră la aceea, ca terenul ăsta sĕ devină priincios pentru astfel de mișcărĭ. Cine sunt aceia, décă nu *funcționarii administrativĭ*? Eu am umblat prin slovăcime și pot spune din esperiență ceea-ce spun și am spus'o și altă dată, că adecă *ómenii sunt espușĭ la adevĕrate prigonirĭ*. Pe cine vĕd ei în funcționarii din administrație? De sigur că pe dușmanii lor. Și fiind-că acești funcționarĭ representă acolo oficial ideia de stat maghiar, atacă însășĭ ideia de stat, și astfel tocmai funcționarii pregătesc terenul pentru activitatea elementelor nenaționale. (Aprobărĭ pe băncile partidului poporal). De aceea eu doresc, ca funcționarii noștri din administrație sĕ aibă de grije și sĕ lucreze așa, în cât poporul sĕ nu-i considere drept asupritorii lui, ci din potrivă sĕ-i stimeze ca pe părinții lui. Décă se întêmplă acésta, ușor vom lua terenul de sub piciórele ultraiștilor. Nu va mai fi atuncĭ causă de a ațîța poporul acesta în contra ideii de stat maghiar și de a-l sili sĕ se concentreze. Décă poporul o face acésta, o face din instinctul de proprie apĕrare. Și décă vedem, că aicĭ e vorba de luptă de apĕrare, atuncĭ trebue sĕ ne dăm silința a ne apropia aceștĭ ómenĭ cu binele, cu tratament uman, ér nu sĕ-l speriem, sĕ-l împingem de cătră noi și sĕ-l tractăm ca dripit. Acesta este punctul de vedere drept și echitabil de care trebue sĕ fim conduși.

Ludovic Mocsary
despre cestiunea naționalităților.

— Urmare. 11*) —

Trebue sĕ alegem între cele douĕ politice: *orĭ maghiarisare, orĭ independență.* A le urma serios pe amêndouĕ, nu se póte. Décă persistăm în politica de maghiarisare, trebue ca atuncĭ sĕ renunțăm la lupta de drept public; trebue sĕ se esploateze și garanteze permanent mijlócele, ce stau la disposiție pentru realisarea acestei politice. Décă vrem sĕ continuăm lupta pentru independență, atuncĭ trebue sĕ părăsim sprijinirea politicei de maghiarisare și sĕ ne luăm drept problemă, ca pe basa dreptății și echității sĕ se caute un *modus vivendi* corect în cestiunea naționalităților.

Partidul (independist) nicĭ până adĭ nu și-a dat cont de situația acésta. El simte, póte, că între sentimentele și acțiunea lui esistă o contradicție internă, n'a putut însĕ sĕ ajungă la o concepțiune clară a situațiunei. Ține strîns și la maghiarisare și la eluptarea independenței. Programul sĕu de acțiune este așa-dér, ca mai întâiu sĕ câștige întrégă maghiarime pentru principiile sale, — décă îi va succede a face acésta pe deplin, — apoi se pune față 'n față cu puterea de-oparte, și cu naționalitățile de altă parte. Vré cu alte cuvinte sĕ pună întrégă maghiarime între douĕ pietri de móră, sĕ creeze aceeașĭ situație ca la 1848. Orĭ cât de mult îi va succede a îmbiba maghiarimea cu principiile independiste, nu va puté însĕ a-o face sĕ repete pe 1848 în modul cum s'a întâmplat atuncĭ. Națiunea numai atuncĭ va avé consciența puterii și încrederea suficientă pentru acțiunea independenței, décă va sci, că spatele nu-i stă descoperit, décă va sci, că aicĭ lucréză cu puterĭ unite o națiune care numĕră 20 milióne. Trebue sĕ te gândescĭ la sfêrșit, la desvoltările ulterióre, décă vrei sĕ facĭ politică națională, și décă nu vrei sĕ te restrîngĭ la aceea, ca sĕ te mângăi cu accentuarea dorințelor sufletescĭ și sĕ fi un canal al aspirațiunilor sterpe.

Ambiguitatea, ce esistă în posiția duplă ce și-o ia partidul, trebue sĕ se clarifice, și se va și clarifica odată negreșit. Unde va sparge însĕ buba?

De inima partidului e legată ideia independenței. Am cetit într'un scriitor frances: *un sentimente quelque doux qu'il soit ne prevant jamais sur une situation,* — orĭ cât de dulce ar fi un sentiment, el nicĭ-odată nu va fi în stare sĕ se pună de-asupra unei situațiunĭ date. Acésta va esperia-o și partidul independist. *Sentimentul* constă în calda alipire de ideia independenței, *situația dată* este zelul cel-l manifestă partidul pentru politica de maghiarisare și gândul nemărturisit, dér nicĭ repudiat, că totușĭ ne este mai bună acéstă stare afurisită a afacerilor comune, de óre-ce sub scutul ei putem sĕvêrși munca maghiarisării. Sfîrșitul va fi, probabil, că partidul va pacta cu ideia independenței. El nu o va nega, va jura pe ea, ba va accentua-o în formă de credeu și program politic, însĕ în programul acesta ea nu va fi de actualitate, ci ideia independenței va figura din cas în cas mai mult séu mai puțin viu, numai ca o aspirație. La asta partidul guvernamental va ḑice: bine scim și noi, că pentru o țĕră ca Ungaria deplina independență de stat ar fi situația normală corĕspundĕtóre, scim și noi, că situația nóstră actuală de drept public e mancă, acele aspirații trăesc și în noi, dér noi ḑicem, că trebue sĕ ținem cont de împrejurărĭ, mai ales de situația de naționalitate, și de aceea nu trebue sĕ atacăm *status quo*; patrioțĭ suntem și noi, și décă va suna óra, vom fi și noi acolo. Ce deosebire va fi între partidul guvernamental și cel independist, între carĭ esistă o deplină armonie privitor la o cestiune de prima importanță? Nicĭ o deosebire, de cât aceea, că partidul independist dă glas la ceea-ce retace partidul guvernamental. Partidul guvernamental rĕsplătesce acésta, fiind-că ideia independistă e atât de sfântă, în cât nu te poțĭ apropia de ea, de cât cu respectul cuvenit, rĕsplătesce și resignarea acelora, carĭ s'au angajat, ca în timp potrivit și nepotrivit s'o predice, însĕ partidul independist nu va fi considerat de parte beligerantă periculósă séu chiar seriósă.

N'am ce face, dér eu vĕd că de fapt lucrurile se desvóltă în direcția acésta. Pe pieptul partidului independist apasă ca un plumb neînțelegerea internă, la care a ajuns prin politica lui de naționalitate...

Ce se va alege din ideia independenței, ce va fi cu țĕra, décă partidul independist merge pe calea acésta, se slăbesce, și obsérvă că s'a evaporat?

Și tóte acestea pentru ce? Pentru o utopie? Din causa acésta țĕra va fi lipsită de serviciul, pe care este chemat a i-l aduce partidul independist....

(Va urma.)

*) A se vedé n-rile: 251, 252, 255, 256, 257 260, 262, 263, 266 și 267.

Lână broscéscă.

Sub titlul acesta caracteristic (unguresce „Békanyál“) d-l Bartha Miklós scrie un articol insultător în „Magyarország“ din incidentul, că Hermann Schroff la procesul, ce l'a avut în Tĕrgu-Mureșului și-a accentuat patriotismul.

„Așa sunt ei toțĭ“, ḑice d-l Bartha, „când sunt trașĭ la rĕspundere, își tăgăduesc părerea. Convingerea lor cea mai intimă nu ține mai mult, ci numai până sunt chemațĭ la rĕspundere. In fața judecătorilor nu rĕmân fidelĭ opiniei lor și sunt capabilĭ, de frică, a cânta în fața jurațĭlor imnul maghiar“.

„Nu sunt, decât nisce gălăgioșĭ. Ocărăsc, murdăresc și scuipă între cele patru ziduri ale redacției totul, însĕ, décă îi iai de guler, atuncĭ țipă, se rógă, se vaietă, imploră umilițĭ iertare, sĕ tîrăie pe pâment și ling murdăria, pe care o aruncaseră asupra poporului nostru. Incă n'am vĕḑut *bărbațĭ* în fața justiției, carĭ sĕ se fi numit Sașĭ. Sunt recĭ și umeḑĭ, fără mușchĭ, ca *lâna broscéscă*. Ei ne spurcă instituțiunile, ne murdăresc buna reputație și culeg cu zel ouĕle clocite. Ei umplu patria nóstră cu ură nesănĕtósă și ne forțéză sĕ-i luăm la gónă. Pepiniera acestei lâne broscescĭ, sunt școlile lor secundare și seminariul. Aicĭ se cultivă ura contra Ungurilor, aicĭ predau ei istoria falsificată a Ungariei, aicĭ neglijéză ei sentimentele nobile ale iubirei de patrie!“

„D. T. f. U.“ reproducênd pasagele de mai sus, rĕspunde, că nu școlile săsescĭ, ci articolele de felul celui reprodus sunt pepiniera urei. Ér conaționalilor sĕi sașĭ și șvabĭ le dă sfatul, ca de acum înainte sĕ nu se mai apere în fața judecătorilor ci sĕ pășéscă cu capul ridicat în fața jurațĭlor și sĕ ḑică cu *Luther*: „Nu pot altfel, Dumneḑeu sĕ-mi ajute Amin!“ — „Tirăitul și linsul nu este manieră germană,“ încheie „D. T. f. U.“ „și acest reproș nu-i permitem nicĭ d-lui Bartha, sĕ ni-l facă“.

SCIRILE DILEI.

— 10 (23) Decemvrie

Inmormêntarea lui Mihail Andreica s'a făcut Miercurĭ la 17 Dec. n. în Câmpenĭ. Serviciul divin funebru s'a sĕ-

---

Nr. 1—2. Scrisórea negutătorului a fost dată de d-l Zane Academiei române. Vedĭ și Monitorul Oficial 4 Iunie 1892).

Cuza era apoi fórte mândru și nu pleca ușor capul înaintea altuia. Incă din timpul pârcălăbiei lui, pe când oștirile austriace ocupau Galațul, soldații nemțĭ obicĭnuiau a face multe necuviințĭ. Cuza cerù de mai multe orĭ de la comandantul trupelor din Galațĭ sĕ-șĭ înfrâneze ómenii, la care i-se rĕspundea tot cu glume. Intr'o ḑi el trimise o companie de soldațĭ românĭ, ca sĕ prindă pe cei austriacĭ prin crâșme și alte locurĭ publice, îĭ legă cot la cot și-i aduse la casarmă. Comandantul pentru a nu păți și altă dată o atare rușine, seu spre a nu fi nevoit a se opune cu putere și a vărsa sânge, luă mĕsura de a pune pe soldații sĕi la rânduială. Acéstă notă a caracterului lui Cuza va domina mai ales în politica lui exterióră. Cuza era un înfocat naționalist și patriot, precum o dovedesce mai întâiu răsunătórea lui dimisie, apoi ținuta sa mândră și vrednică față cu tóte puterile, în tot timpul domniei lui ținta lui supremă fiind ridicarea politică a poporului sĕu, după cum o dovedesce și după eșirea lui din domnie refusul sĕu de a reintra în țĕră cu ajutorul baionetelor strĕine, când Franța îĭ făcù acéstă propunere. (Dovedile se vor aduce în cursul expunerei).

Față cu clasele țĕrei, Cuza era un protivnic al boerilor, un partisan declarat al poporului de jos și un luptător aprig și neobosit pentru egalitatea socială și pentru rĕsturnarea privilegiilor, și în acéstă privire omul cel mai potrivit pentru perióda de desvoltare în care intra poporul românesc și care trebuia sĕ-l prefacă din starea de barbarie orientală în acea a occidentului civilisat.

Dér acest caracter avé ca tótă făptura omenéscă și umbre pe lângă lumină Era neserios, zeffemist, lua tóte lucrurile în ușor și prea nepăsător de sórtea lui, de care însĕ era legată acecea a poporului pe care domnea. (Valentineanu, alegerea, detronarea, și înmormêntarea lui Cuza-Vodă, Bucurescĭ 1898 p. 17).

Cuza apoi, de și fórte inteligent, cuprinḑênd ușor lucrurile, nu prea iubea munca. (Place c. Walenski 9 Maiŭ 1859 acte IX, p. 336: „Tout ce qui sent l'application et les affaires le fatiguent“. Acelașĭ c. Walewsky, 34 (12) Ianuarie 1859, Ibidem IX, p. 242: „par une bizarrerie de son caractère, á la fois résolu et paresseux, on ne le vit pas se placer au premier rang des lutteurs qui repoussérent avec tant d'énergie les intrigues de la Turquie et de l'Autriche“.

Pe de altă parte îĭ plăcea mult a rîde și a-șĭ bate joc de acei ce'l încunjurau mai de apróре și ținea în sémă prin o mare simpatie, pe acei ce primiau glumele lui. Așa se făcù, de el lăsa adesea orĭ trebile pe mânile ómenilor sĕi de încredere și de a se constitui așa numita lui camarilă (Librecht, Docan, Pisoschi) tocmai în timpul cel când el își îndușmănise într'un chip așa de grav mare parte din clasa conducătóre, prin lovitura de stat.

Conform cu aceste contrasturĭ în caracterul sĕu, îĭ plăcea loviturile sdravene și neașteptate. (Cât despre celelalte defecte ce i-se puneau în sémă, Bolintinénu Viața lui Cuza Vodă, spune: „Se imputau domnului patima jocului. El nu mai juca alta de cât jocurĭ ordinare cu amicii de care se numise domn. Il acusau de mândrie.. In casă era amabil cu toțĭ, îĭ punea pe toțĭ sĕ șédă, le permitea sĕ fumeze sĕ rîdă. Il acusau de beutură, nu bea de cât apă la masă și un licor după masă. Il acusau de patimă pentru femei. Nu a despărțit nicĭ un bărbat de femeia sa, nu a făcut sĕ plângă nicĭ o mamă pentru fica sa răpită.“)

Aceste puține îndegetărĭ psichologice sĕ slujéscă spre a esplica unele fapte, pentru a căror esplicare numai elementele obiective nu ar fi îndestulătóre.

(Va urma.)

vîrşit în casa rĕposatului de protopopul Romul Furduiu şi de parochul Nicolaie Palade, ér cântările le-a esecutat corul meseriaşilor din Câmpenĭ. După sĕvîrşirea serviciului, cortegiul plecà spre cimiteriu. Cosciugul cu osĕmintele defunctului era purtat de patru voinicĭ. Urmau membrii familiei, rudeniile, poporul din Câmpenĭ şi din satele din împrejurime. In numĕr frumos a fost representată inteligenţa română din Certege, Bistra, Sohodol, Ponorel, Roşia, Albac, Vidre şi cu deosebire din Abrud. In biserică a ţinut cuvêntarea funebrală protopopul Furduiu, ér la mormênt parochul N. Palade. Din partea inteligenţei a ţinut un mişcător discurs d-l advocat Laurenţiu *Pop* din Abrud, arătând durerea ce-o încércă toţĭ Românii prin pierderea eroicului tribun de odinióră. Era mişcător sĕ vedĭ, cum în tot decursul drumului de la casa mortului şi până la cimitir, după cosciug mergea adênc mişcat fostul soţ de arme al lui Andreica, tribunul Clemente *Aiudeanul*. Osĕmintele lui Andreica au fost aşeḑate în apropiere de mormêntul tribunului Corcheş.

Necrolog. Sâmbătă a fost înmormêntat în Braşov, bĕtrânul comerciant *Ioan Florian* care a reposat Joia trecută în etate de 93 de anĭ.

Rĕposatul a aparţinut vechei bresle a comercianţilor noştri iubitorĭ de neam, carĭ au adus atâtea jertfe pentru înfiinţarea institutelor culturale, cu carĭ ne putem mândri astăḑĭ. Dumneḑeu sĕ-l odihnéscă în pace!

Scade numĕrul Maghiarilor? Foile unguresci publică următórele jeremiade; „O veste tristă ne aduce telegraful din Sighetul Maramureşului despre scăderea numĕrului Maghiarilor. In şedinţa comitetului administrativ ţinută la 15 Decemv. fişpanul baron *Roszner* a atras atenţiunea comitetului asupra împrejurării, că după ultimul recensĕmênt în numĕrul locuitorilor din Teceu în general şi în numĕrul Maghiarilor în special se arată un mare regres. In numĕrul Maghiarilor în deosebĭ se arată o scădere de 20%. Inspectorul Dr. *Wekerle* susţine, că aicĭ nu póte fi învinuită şcóla, deóre-ce şcóle mai maghiare, decât şcola r. cat., reformată şi ruténă din Teceu nu esistă în tot comitatul. Directorul de la academia de drĕpt Dr. *Pap* Tibor susţine, că pricina scăderei numĕrului Maghiarilor este, că la 1890 toţĭ Rutenii, carĭ sciu ungureşce, au fost trecuţĭ de Maghiarĭ, pe când la 1900 comisia de recensĕmênt din esces de zel i-a trecut pe Maghiarii greco-catolicĭ între Rutenĭ. Fişpanul Roszner, care a studiat recensĕmêntul, susţine, că numai în Kricsfalva, unde majoritatea covîrşitóre este ruteană, s'a fǎcut greşélă *în favorul* Maghiarilor, dér în cele-lalte localităţĭ ale comitatului pretutindenea s'au făcut greşelĭ *în detrimentul* Maghiarilor şi cu deosebire în oraşul Teceu. In sfîrşit s'a luat hotărîre a-se trimite o anchetă, pentru a constata, décă în adevĕr au scăḑut Maghiarii, séu că numai la recensĕmênt s'au făcut greşelĭ la numĕrare".

Cetind comunicatul de mai sus, imposibil sĕ nu ţi-se sugereze o impresie comică. Ce va sĕ ḑică espresiunile „*in favorul*" şi „*in detrimentul*" vr'unei naţionalităţĭ? Ce va sĕ ḑică o anchetă în asemenea cestiunĭ? La recensĕmênt cestiunea principală trebue sĕ fie *realitatea*, adecă: Sunt orĭ nu sunt? Décă *sunt*, atuncĭ nu impórtă „*detrimentul*", décă *nu sunt*, atuncĭ nu folosesce nimic „*favorul*".

Nou protopop în Sibiiu. Aflăm cu plăcere, că consistoriul metropolitan din Blaşiŭ a numit pe d-l Nicolau *Togan*, administrator al tractului protopopesc gr. cat. al Sibiiului, protopop tractual şi paroch al Sibiiului.

Societatea pentru cultura şi literatura română din Bucovina şi-a ţinut Dumineca adunarea generală în Cernăuţĭ. In primul interval de trei anĭ societatea a creat *Internatul de băeţĭ românĭ*, care adăpostesce aḑĭ 160 elevĭ. In al doilea interval societatea a înfiinţat *palatul naţional*, care e evaluat la valórea de 290,495 cor., în realitate însĕ represintă o valóre mult mai mare.

Noul tarif pe zone pentru circulaţia de persóne pe căile ferate ale statului, care întră în vigóre cu ḑiua de 1 Ianuarie, conţine următórele disposiţiĭ: Pentru circulaţia la distanţe mai marĭ s'au întrodus *16 zone*, în loc de 14, câte erau mai nainte. In urma acesteia, tariful pentru distanţe mai marĭ s'a scumpit. Faţă cu acéstă scumpire însĕ se pot semnala alte două înlesnirĭ, ce se întroduc. Una este, că la distanţe mai marĭ se va puté *întrerupe călĕtoria* pe timp de 24 óre, décă despre acésta este anunţat conductorul şi şeful gărei unde se face întreruperea. A doua înlesnire este, că de acuma înainte se va întroduce *clasa III* şi la trenurile accelerate. Zona XV cuprinde distanţa de la 301—400 km. ér a XVI de la 401 km. în sus. Preţurile trenului personal vor fi pentru zona XV cl. I 21 coróne, cl. II 14 cor., cl. III 9 coróne, trenul accelerat 27, 18 şi 10 cor. Pentru zona XVI, tren personal: 24, 16, 10 cor., trenul accelerat: 30, 20, 12 cor. Preţurile în amêndouĕ zonele la clasa I se presentă cu câte 3 coróne, la clasa II cu câte 2 coróne, la clasa III cu câte 1 corónă mai mult, de cât tariful de până acuma pe 14 zone.

Familia Humbert a fost arestată ḑilele acestea în Madrid. Povestea cu moştenirea de sute de milióne a Humberteştilor a produs la timpul sĕu mare sensaţie. Autóra escrocheriei uriaşe, care a durat două decenii, dómna Humbert, a dispărut din Paris la 8 Maiŭ a. c. împreună cu membrii familiei sale, după ce înşelătoriile ei deveniră imposibile prin faptul, că judecătoria a ordonat deschiderea dulapului legendar, în care spunea ea, că se găsesc sutele de milióne moştenite de la Americanul Crawford. Atuncĭ au fugit: Dómna Humbert şi soţul sĕu Frederic, sora ei Garcia Daurignac, fratele Roman Daurignac şi fiică-sa Eva Humbert. Poliţia i-a căutat în tótă lumea. Se ḑicea, că au fost vĕḑuţĭ în diferitele capitale europene, precum şi în America. Afacerea fù esploatată şi pe terenul politic şi în camera francesă s'au întêmplat scene tumultuóse pe tema acésta. Despre arestarea familiei de escrocĭ se scrie din Madrid cu data de 20 l. c.: Poliţia supraveghia deja de mult casa, în care locuia familia sub nume fals, fiind-că persónele se păreau suspecte. Au fost arestaţĭ: Humbert şi soţia, fiica lor Eva, apoi Roman, Emil şi Maria Daurignac. Poliţia a făcut după arestare inventarul mobiliarului, a bijuteriilor şi a banilor. In saltarul unei mese s'a găsit un pachet cu numeróse bijuterii, în valóre de 10.000 francĭ, mai departe într'un portofel două bilete de loterie în valóre de 2275 pesetas. După-ce s'a luat inventarul, s'a pus sigilul pe uşĭ. Intréga familie fù transportată în închisóre şi pusă la disposiţia ambasadei francese.

Despre Krieghammer „D. Z." din Viena scrie nisce lucrurĭ nu prea edificătóre. După numitul ḑiar, fostul ministru de rĕsboiŭ era un tiran, a cărui îndepărtare este salutată cu viuă satisfacţie în cercurile militare. Investigaţiile, ce le ordonase contra celor mai înalţĭ demnitarĭ militarĭ au produs mare resens, ér favorisarea unor firme evreescĭ la acordarea furniturilor militare, a indispus fórte mult pe comercianţii şi industriaşii creştinĭ. Se vorbia în legătură cu acestea şi despre starea materială deranjată a fostului ministru de rĕsboiŭ.

Cestiunea evreéscă în România. Sub titlul acesta mai multe foi streine, între carĭ şi unele seriόse, scriu următórele bazaconii, luate, după-cum ḑic ele, dintr'o fóie din Bucurescĭ: „O fóie din Bucurescĭ a publicat mai deunăḑĭ nisce date statistice asupra emigrării Evreilor. Conform acestor date, de la începutul crisei economice ar fi emigrat din România 36.000 Evrei şi se aşteptă sĕ mai emigreze pe an câte 10.000. Décă emigrarea va ţine încă câţĭ-va anĭ şi numĕrul Evreilor va scădé în aşa mĕsură, încât nu va mai puté esercita nicĭ o influenţă în privinţa etnografică asupra Românilor, guvernul şi societatea română vor proceda energic la asimilarea Evreilor, acordându-le favorurĭ în casul, când vor trece la religia ortodoxă, prin care cestiunea evreéscă din România va ajunge într'un nou stadiu". — Ne-am bucura fórte mult, décă la cifra, de-altmintrea fictivă de mai sus a emigranţilor, s'ar mai puté adăoga încă un zero, ca ast-fel făcêndu-se un început de exod al Jidovilor, Românii sĕ nu mai trebue sĕ repete experimentele inutile de asimilare, cu carĭ n'a putut ajunge resultate nicĭ chiar poporul spaniol cu faimoşii sĕi „Maranĭ".

Şi-a împuşcat propriul sĕu fiu. Tînĕrul Nicolae Sipos din Udvard fusese într'una din serile trecute la şeḑĕtóre, unde a petrecut până pe la órele 11. Cu o séră mai 'nainte rĕmânênd dator la birt cù o sumă óre-care, şi neavênd banĭ sĕ plătéscă, a socotit sĕ fure nisce curcĭ de la părinţĭ, cu carĭ sĕ-şĭ plătéscă datoria. Făcênd sgomot în curte, bĕtrânul Sipoş a ieşit cu puşca afară, sĕ vadă ce se petrece. Vĕḑênd, că se mişcă cine-va prin curte, descărcà puşca şi nimerì. Eşind apoi cu o lampă, vĕdù cu grόză, că şi-a împuşcat propriul sĕu fiu. Nicolae Sipoş a murit pe loc, ér bĕtrânul s'a presentat singur la gendarmerie.

Concert. In ḑiua de Crăciun a Nemţilor musica comunală va concerta séra la restaurantul *Gabel*, cu care ocasiune se va desface bere de *Pilsen*, ediţie de érnă.

Din comitatul Solnoc-Dobâca.

(Reflexiunĭ la articolele „Gogoriţe istorice".)

(Fine.)

Mai târḑiu poporului săsesc neconvenindu-i aceste locurĭ pădurărόse şi delurόse, le-a părăsit şi a imigrat, fondându-şĭ altă comună sub numirea „Lechinţa săséscă" de astăḑĭ, dovadă că până în ḑiua de astăḑĭ esistă în Lechinţa familii cu conumele de „Felka" nume moştenit de la comuna „felak" ai cărei locuitorĭ de odinióră au fost.

După evacuarea acestei comune din partea Saşilor, ea a fost apoi ocupată de Românĭ şi Maghiarĭ; ba chiar şi puţine familii săsescĭ, probabil din pricina sĕrăciei, şi-au reţinut vetrile strămoşescĭ.

Saşii rĕmaşĭ aci pe încetul s'au amalgamisat cu colonii noi, probabil cu Românii, fiind aceştia în majoritate, aşa că pe la anul 1496 aflăm acésta comună divisată în 2 părţĭ, în „Olah-fellak" şi „Magyar-fellak", „Feleacul român şi maghiar" care numire s'a păstrat până pe la anul 1827.

D-l Kádár Jozsef, scriitorul monografiei comitatului Solnoc-Dobâca, ḑice: „Tradiţia spune, că acéstă comună a fost întemeiată de Saşĭ, însĕ aceştia mutându-se de aicĭ au întemeiat Lechinţa de astăḑĭ. După eşirea Saşilor, s'au stabilit aicĭ Românĭ şi Maghiarĭ. După datele ce le avem, comuna acésta pe la 1496 era împărţită în două părţĭ „Feleacul românesc" şi „Feleacul unguresc", purtând acest nume până pe la 1827. Insĕ printre locuitorii cu nume unguresci şi românescĭ totdéuna erau şi de aceia, pe carĭ îi putem considera de Saşĭ, ceea-ce dovedesce, că deşi s'au mutat de aicĭ locuitorii saşĭ tot au mai rĕmas unii, carĭ cu timpul s'au contopit cu Românii." *)

Acum permită-mĭ d-l istoriograf de la Hodmezövásárhely sĕ-l întreb, care este timpul acela în care acel popor de păstorĭ agricultor „valah—fellah" din care naţiunea română şi-ar trage originea, a imigrat pe aceste plaiurĭ fondând comuna „Fellak"-ul de astăḑĭ? La acésta modestă întrebare nu eu, „rudenie mai depărtată" a savantului istoric, voesc a rĕspunde, ci las ca „rudenia cea mai de aprópe" cu d-sa, d-l Kádár Jozsef, sĕ se declare în chestia de faţă. D-sa ḑice: „După numele unguresc al Feleacului, cu drept cuvênt putem presupune, că locuitorii sĕi vechĭ au fost Maghiarĭ şi că numele şi l'a primit de la posiţia locului, care s'a păstrat până în ḑiua de astăḑĭ deşi şĭ-a perdut caracterul maghiar." **)

Pe basa aserţiunilor d-lui Kádár resultă decĭ cum-că acésta comună ar fi fost fondată în intervalul dintre secolul IX şi secolul XIV, când pentru prima dată în analele acestui comitat ne întâlnim cu numele de „fellak". Considerând acum pe basă istorică, carĭ sunt acele popórĕ carĭ au imigrat în timpul de la Arpád şi până la Ludovic cel mare, regele Ungariei în Panonia-veche, ne vom convinge şi cu noi împreună se va convinge orĭ şi cine cum că acel popor „fellak" venit din părţile Caucasului nu noi „Valahii" de astăḑĭ suntem carĭ am călcat aceste plaiurĭ la începutul secolului II d. Chr., dér nicĭ poporul săsesc căcĭ noi în secolul XII sub Geza II a imigrat aci din Flandria şi Holanda, ci acel popor este: poporul maghiar care la anul 896 d. Chr. sub conducerea lui Tuhutum a imigrat în aceste locurĭ fondându-şĭ comune intre carĭ probabil mai târḑiu şi „Fellak"-ul de astăḑĭ, despre care cu tot dreptul d-l Kádár póte ḑice cum-că „Feleacul după numele unguresc, probabil a avut de locuitorĭ băştinaşĭ pe Maghiarĭ" şi nu ḑice, că au fost Românĭ, séu Valahĭ (fellak).

Étă dér, d-le de la Hodmezövásárhely, acesta este acel popor „fellak" despre care d-ta făcênd amintire, te bucurĭ a fi înrudit cu dênsul.

Cu acestea, d-le anonim, cred a fi ḑis destul pentru lămurirea chestiei, care pe d-ta te-a încurcat atât de mult şi cu bunăvoinţă românéscă îţĭ promit cum-că décă d-ta a-i mai ave nevoie de ceva lămurirĭ pentru completarea „studiului atât de vast", bucuros îţĭ stau la disposiţie

Felecanul.

*) „Szolnok-Doboka varmegye monográphiája."

**) „Szolnok Doboka vármegye monográphiája."

Literatură.

A apărut nr. 9 şi 10 din „*Archiva*", organul societăţii scientifice şi literare din Iaşĭ, de sub direcţiunea d-lui A. D. Xenopol, cu următoriul sumar:

Riria: „Elvira", tragedie. Actul II. A. G. „Mavrocordato": „Un Ex-Iesuit despre catolicismul roman". Riria: Gândirĭ. I. II. III. „La Magdalena lui Canini" „Ultimii trandafirĭ", „Anotimpurile" (Poesii). A. C. Cuza: „Ostaşii" (Poesie). P. V. Grigoriu: „In vremurĭ vechĭ" (Poesie). C. Hogaş: „Amintirĭ de o călĕtorie" (urmare). State Dragomir: „Programul clasei de declamaţie de la Conservator".

ULTIME SCIRI.

Sofia, 23 Decemvrie. Aicĭ s'a rĕspândit scirea, că cancelarul rus Lambsdorff în călĕtoria sa spre Viena, se va opri şi la Bucurescĭ.

Constantinopol 22 Decemvrie. Pórta a adresat o telegramă circulară valiilor din provinciile europene ale Turciei, făcêndu-i responsabilĭ décă linişte completă nu va fi restabilită în timp de 20 de ḑile.

Londra, 22 Decemvrie. Din Caracas se anunţă, că o puternică flotă de rĕsboiŭ americană se află concentrată la o mică distanţă de cósta blocată a Venezuelei. Comanda supremă o are generalul Dewey, eroul din Cuba. Impresia generală e, că guvernul din Washington a decis sĕ intervină în favórea Venezuelei.

Sosiţi în Braşov.

Pe ḑiua de 22 Decemvrie.

Europa: Balázsy, Cluşiŭ; Papiu, Sibiiu; Lob, Blaşiŭ, Sugár, Kohn, Pe-ta; Diamantenstein, Ronay, Oskó, Viena; Câmpeanu, Tĕrgovişte; Burger, Krakau; Ionescu, Predeal; Müller, Sibiiu; Radvaner, Kurz, Fürst, Fodor, Fischl, Budapesta.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Călindarul Plugariului.

A apărut şi se póte procura de la tipografia *A. Mureşianu* — Braşov, **„Călindarul Plugariului"**. Preţul, cu porto, **25 cr.** (50 banĭ).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obicĭnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor şi cele poştale, scala timbrelor, Mĕsurile, tîrgurile din Ardeal şi Ungaria şi lista advocaţilor românĭ.

In *partea literară* vedem portretul bine reuşit al repausatului episcop *Mihail Pavel* cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Sĕ-l urmăm"). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cincĭ într'o păstaie (poveste de Andersen), Lulĕua lui moş Radu, Legenda pămêntului şi a muncii, de Dim. Dan, „Ăl mai tare om din lume" (poesie în dialect bănăţenesc) de regretatul tînĕr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este şi în acest an bine representată prin următórele articole: „Duşmanii economiei" de Ioan Georgescu; „Plantarea pomilor" de A. Boldor, „Causele de ce sĕmĕnăturile sunt rele" de N. H. Vechiulescu, „Insecte stricăcióse pomilor şi viilor", „Ce plătesce banul şi cum îl cruţăm noi?"

După partea economică urméză pe mai multe paginĭ diferite *„poveţe"*, apoi „Diverse" şi în fine „Anecdote şi Glume".

Ca adaos sunt şi anul acesta o mulţime de anunţurĭ.

Sz. **6497** 1902.
tlkvi.

Árverési hirdetmény.

Ganţia Petru simoni lakós végrehajtatónak Giurgiu N. Juon alsó-moecsi lakos végrehajtást szenvedett elleni végreh. ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 104 kor. tőkekövetelés és ennek 1897. évi márczius hó 1-ső napjától járó 5% kamatai, 31? kor. 50 fillér perbeli és végrehajtási már megállapitott, valamint jelenlegi 18 kor és a még felmerülendő költségeknek kielégitése végett, az 1881. LX. t cz. 144 §. alapján és a 146. §. értelmében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén levő a simoni 655. sz. tljkvbeni 4690/2 hrsz. ingatlanra 100 kor., a 4691 hrsz. ingatlanra a C. 1 sorsz. a Lollu Elie és neje Fotta Mária javára a 9121—899 tlkvi szám alatt élethossziglani lakás és haszonélvezeti jog sérelme nélkül 320 kor. és a 4692/2 hrsz. ingatlanra 22 koronában ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendeltetik.

Az árverés megtartására határidőül *1903-ik évi január hó 8 ik napjának d. e. 9 órája* Simon község házához tüzetik ki.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8 §ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 §sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vét lárt két egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés napjától számitandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számitandó 30 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számitandó 5%-os kamatokkal együtt az 1881 évi deczember hó 6 án 39415. I. M. sz. alatt kelt rendeletben előirt módon a brassói kir. adóhivatalnál, mint birói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámittatni.

Az ezen árverési hirdetmény kibocsátásával egyidejüleg megállapitott árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. biróság mint tlkvi hatóságnál és Simon község elöljáróságánál tekinthetők meg.

Az elrendelt árverés a fentirt tljkvben feljegyeztetni, ezen árverési hirdetmény egy példánya a biróság hirdetményi táblájára kifüggesztetni, továbbá kifüggesztés végett az árverési feltételek pedig megtekinthetés végett egy egy példányban Simon község elöljáróságának, nem különben ezen árverési hirdetmeny egy-egy példánya Peştera, Alsó-Moecs, Felső Moecs és Fundáta szomszédos községekben a helybeli szokás szerint azonnali körözés végett a nevezett községek elöljáróságához megküldetni rendeltetik.

Ezen árverési hirdetmény az egyidejüleg megállapitott árverési feltételekkel együtt az 1881. évi LX. t.-cz. 153. §-sa intézkedéséhez képest a kereset[illegible] hozott első végzésre előirt szabályok szerint érdekelteknek megküld[illegible]endeltetik.

B[illegible] 1902 évi julius hó 16-án

A [illegible] t[illegible]rv-szék, mint tlkkönyvi hatóság

Kovács,
e. biró.

788.1—1

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Decemvre n. 1902.

Renta ung. de aur 4%	120.—
Renta de coróne ung. 4%	?7 90
Impr. căil. fer. ung. în aur $4^1/_2$%	90.90
Impr. căil. fer. ung. în argint $4^1/_2$%	98.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	98.50
Bonurĭ rurale ungare 4%	201 —
Bonurĭ rurale croate-slavone	156.50
Impr. ung. cu premii	101 25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	101.15
Renta de argint austr.	120.70
Renta de hârtie austr.	100.40
Renta de aur austr.	92.20
Losurĭ din 1860.	151,05
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.50
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	712.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	670 25
Napoleondorĭ	19.05
Mărcĭ imperiale germane	117.02½
London vista	239.20
Paris vista	95 15
Rente austr. 4% de coróne	95.20
Note italiene	—.—